

2.1 Komentované znění vyhlášky o zdravotnické dokumentaci¹²:

Právní předpis	Komentář autora
§ 1 (1) Zdravotnická dokumentace, s ohledem na rozsah poskytovaných zdravotních služeb, obsahuje údaje o zdravotním stavu pacienta a skutečnostech souvisejících s poskytováním zdravotních služeb pacientovi, a to a) identifikační údaje poskytovatele, kterými jsou 1. jméno, popřípadě jména, příjmení poskytovatele, 2. adresa místa poskytování zdravotních služeb v případě fyzické osoby, 3. obchodní firma nebo název poskytovatele, adresa sídla nebo adresa místa podnikání v případě právnické osoby, 4. identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, 5. název oddělení nebo obdobné části, je-li zdravotnické zařízení poskytovatele takto členěno (dále jen „oddělení zdravotnického zařízení“),	<i>Vyhláška o zdravotnické dokumentaci uvádí taxativní výčet minimálních identifikačních údajů, které musí zdravotnická dokumentace obsahovat. V praxi je však běžné, že rozsah informací o poskytovateli je významně rozsáhlejší (např. telefon, e-mail, internetové stránky apod.).</i> <i>Vyhláška dále, zcela logicky, odlišuje poskytovatele z řad fyzických a právnických osob. Pouze pro úplnost – občanský zákoník používá pojem „člověk“ a nikoliv „fyzická osoba“.</i> <i>Člověk má právní osobnost od narození až do smrti. Právní osobností je schopnost být nositelem práv a povinností, tedy i práva poskytovat zdravotní služby – v této souvislosti je však zapotřebí dodat, že toto je omezeno splněním dalších podmínek definovaných zvláštními právními předpisy (např. zákonem o zdravotních službách).</i> <i>Právnická osoba má právní osobnost od svého vzniku do svého zániku. Právnickou osobu lze ustavit zakladatelským právním jednáním, zákonem, rozhodnutím orgánu veřejné moci, popřípadě jiným způsobem, který stanoví jiný právní předpis.</i> <i>Podle způsobu založení právnické osoby ji pak lze dělit na právnickou osobu soukromého práva (založení je vázáno na rozhodnutí zakladatele) a právnickou osobu veřejného práva (zřizovaná zpravidla přímo zákonem či rozhodnutím orgánu veřejné moci).</i> <i>Optikou poskytování zdravotních služeb jsou nejběžnější právnické osoby soukromého práva, které reprezentují zpravidla společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti.</i> <i>K vlastním identifikačním údajům je zapotřebí podotknout, že tyto musejí jednoznačně specifikovat osobu poskytovatele. Má-li osoba více křestních jmen či více příjmení, je zapotřebí uvádět všechna její jména i příjmení.</i> <i>Obchodní firma je jméno, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. U podnikatelů, kteří nejsou zapsáni do obchodního rejstříku, je nutné uvést jejich jméno.¹³ Jménem právnické osoby je pak její název.¹⁴</i> <i>Přidělení IČO je spojeno s vlastní registrací nebo evidencí osoby. IČO přidělují tzv. editoři na tzv. agendových místech. Identifikační číslo se přiděluje na základě založení právnické osoby nebo vydání oprávnění k určité činnosti pro fyzickou osobu. Seznam typů právnických a fyzických osob evidovaných v ROS a jejich editorů je uveden v souboru na adrese: https://www.czso.cz/csu/czso/editori-ros.</i>

¹² Znění vyhlášky i citovaných předpisů vychází ze stavu ke dni 30. 9. 2019.

¹³ Podle § 423 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).

¹⁴ Ustanovení § 132 občanského zákoníku.

b) identifikační a kontaktní údaje pacienta, kterými jsou 1. jméno, popřípadě jména, příjmení pacienta, 2. datum narození, rodné číslo, je-li přiděleno, číslo pojištěnce veřejného zdravotního pojištění, není-li tímto číslem rodné číslo pacienta, a kód zdravotní pojišťovny, 3. adresa místa trvalého pobytu na území České republiky, jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu na území České republiky, a v případě osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresa bydliště mimo území České republiky, 4. telefonní číslo, adresa elektronické pošty, případně další kontaktní údaje, pokud jsou pacientem sděleny,	<i>Novela vyhlášky o zdravotnické dokumentaci inkorporovala s účinností od 1. listopadu 2018 též povinnost uvádět vyjmenované kontaktní údaje o pacientovi – za předpokladu, že je pacient poskytovateli sdělí. V této souvislosti však lze legitimně očekávat aktivitu ze strany provozovatele dotazovat se na tyto kontaktní údaje pacienta.</i> <i>V praxi mohou nastat situace, kdy poskytovatel nebude schopen zjistit identifikační údaje o pacientovi (např. z důvodu jeho zdravotního stavu, popřípadě jeho úmrtí). V takovém případě je zapotřebí obrátit se na Policii ČR. Podle § 71 odst. 7 zákona o zdravotních službách Policie České republiky poskytne poskytovateli na základě jeho písemné žádosti následující údaje:</i> a) adresu místa pobytu zemřelého pacienta, b) adresu místa pobytu pacienta, u něhož sdělení tohoto údaje neumožňuje jeho zdravotní stav, c) adresu místa pobytu pacienta, kterému je nutné poskytnout informaci týkající se jeho zdravotního stavu, jejímž včasným neposkytnutím může dojít k ohrožení nebo poškození zdraví pacienta nebo ohrožení zdraví jiných osob, d) adresu místa pobytu, jméno, popřípadě jména, a příjmení žijícího manžela nebo žijícího dítěte pacienta uvedeného v písmenu b), e) adresu místa pobytu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zákonného zástupce pacienta, který je nezletilou osobou, nebo opatrovníka pacienta s omezenou svéprávností, který s ohledem na svůj zdravotní stav nebo věk není schopen sdělit údaje potřebné k vyhledání zákonného zástupce nebo opatrovníka, anebo zemřelého pacienta, který byl nezletilou osobou nebo osobou s omezenou svéprávností, pokud tyto údaje poskytovatel nemůže jiným způsobem zjistit a pokud jsou nezbytné k zajištění podmínek pro poskytování zdravotních služeb. <i>Žádost o poskytnutí shora uvedených informací musí obsahovat:</i> a) identifikační údaje poskytovatele, b) identifikační údaje zdravotnického pracovníka, a to jméno, popřípadě jména, příjmení a jeho pracovní zařazení u poskytovatele, c) účel, ke kterému jsou údaje požadovány, d) rodné číslo pacienta nebo zemřelého pacienta, a není-li poskytovateli známo, jiné identifikační údaje, zejména jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození, e) rodné číslo manžela, dětí nebo zákonných zástupců pacienta nebo zemřelého pacienta, a není-li poskytovateli známo, jiné identifikační údaje těchto osob, zejména jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození. <i>V případě cizinců je otázka jejich pobytu komplexně řešena v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů.</i>

c) pohlaví pacienta, je-li určeno,	<i>Otázka určení pohlaví je stále aktuálnější s ohledem na postup některých cizích států, kdy např. soud v australském státě Nový Jižní Wales dospěl k závěru o možnosti uvádění „neurčeného pohlaví“. Z tohoto důvodu byl novelou vyhlášky o zdravotnické dokumentaci doplněn odvětek „je-li určeno“.</i> <i>Je namístě doplnit, že otázkou neurčeného pohlaví se zabýval i Nejvyšší správní soud ČR, který však jednoznačně dovodil: „Zákonná úprava zná toliko pohlaví mužské a pohlaví ženské; žádné další pohlaví, například neutrální, nezná.“¹⁵</i>
d) jméno, popřípadě jména, příjmení a podpis zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka, který provedl zápis do zdravotnické dokumentace; to neplatí v případě poskytovatele, který poskytuje zdravotní služby vlastním jménem,	<i>Toto ustanovení se užije v případě, že poskytovatel neposkytuje zdravotní služby vlastním jménem (tj. např. jako osoba samostatně výdělečně činná). V případě, že poskytovatel poskytující zdravotní služby vlastním jménem zaměstnává zdravotní sestru, která je oprávněna sama zapisovat údaje do zdravotnické dokumentace, lze doporučit, aby bylo v takovém záznamu uvedeno, že daný zápis provedla tato sestra (či jiný pracovník).</i>
e) datum provedení zápisu do zdravotnické dokumentace, datum a čas poskytnutí neodkladné zdravotní péče nebo vykonání návštěvní služby u pacienta,	<i>V této souvislosti lze doporučit, a je to koneckonců i běžnou praxí, uvádět vždy rovněž údaj o čase provedení zápisu do zdravotnické dokumentace.</i> <i>Je nutno poznamenat, že vyhláška o zdravotní dokumentaci před novelizací poskytovatelům ukládala, aby součástí zdravotnické dokumentace bylo „razítko poskytovatele, jde-li o součást zdravotnické dokumentace, která je předávána pacientovi nebo podle jiných právních předpisů jiné fyzické nebo právnické osobě, která je oprávněna zdravotnickou dokumentaci převzít“. Tato povinnost byla již z vyhlášky vyňata, neboť identifikační údaje, které jsou součástí zdravotnické dokumentace, mohou být uvedeny jakýmkoliv jiným technickým způsobem. Toto však poskytovatelům nebrání používat razítka i nadále.</i>
f) v případě poskytování jednodenní nebo lůžkové péče datum a čas přijetí pacienta do péče a datum a čas ukončení péče o pacienta, včetně informace o způsobu vyzkoušení osoby, která by měla zajistit další péči o pacienta, který se s ohledem na svůj zdravotní stav neobejde bez pomoci další osoby, nebo o způsobu a čase podání informace o zamýšleném propuštění tohoto pacienta příslušnému obecnímu úřadu, datum a čas přeložení pacienta k jinému poskytovateli, popřípadě jeho přeložení na jiné oddělení zdravotnického zařízení, nebo datum a čas úmrtí pacienta,	<i>I toto ustanovení bylo dotčeno novelizací vyhlášky o zdravotnické dokumentaci, a to tak, že nově je povinností poskytovatele uvést rovněž informaci „... o způsobu vyzkoušení osoby, která by měla zajistit další péči o pacienta, který se s ohledem na svůj zdravotní stav neobejde bez pomoci další osoby, nebo o způsobu a čase podání informace o zamýšleném propuštění tohoto pacienta příslušnému obecnímu úřadu“.</i> <i>Tato povinnost souvisí s § 47 odst. 2 zákona o zdravotních službách, který uvádí: „Pokud není pacient vzhledem ke svému zdravotnímu stavu schopen obejít se bez pomoci další osoby, může být propuštěn z jednodenní nebo lůžkové péče až po předchozím včasném vyzkoušení osoby, která tuto péči zajistí. Má-li být propuštěn pacient, u něhož není zajištěna další péče, poskytovatel o tom včas informuje obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle adresy místa trvalého pobytu pacienta, a má-li pacient trvalý pobyt na území hlavního města Prahy, informuje Magistrát hlavního města Prahy; obdobně postupuje u nezletilých pacientů se závažnou sociální problematikou v rodině.“</i>

¹⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 199/2018-37 ze dne 30. května 2019.

g) informace o průběhu a výsledku poskytovaných zdravotních služeb a o dalších významných okolnostech souvisejících se zdravotním stavem pacienta a s postupem při poskytování zdravotních služeb, včetně anamnestických údajů potřebných pro poskytování zdravotních služeb,	<i>Jde o jedny z nejdůležitějších informací, které tvoří součást zdravotnické dokumentace. Zde lze doporučit uvádět maximum skutečností. V případě nejistoty by měl být záznam bezesporu obsáhlejší.</i>
h) informace o tom, zda jde o pacienta s omezenou svéprávností tak, že není způsobilý posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí (dále jen „pacient s omezenou svéprávností“),	<i>Původní znění vyhlášky o zdravotnické dokumentaci pojednávalo o pacientech zbavených způsobilosti k právním úkonům, což byla terminologie používaná předchozím občanským zákoníkem. Aktuální (nový) občanský zákoník hovoří jen o omezení (nikoliv o zbavení) svéprávnosti. Omezit svéprávnost člověka může pouze soud, a to pouze v rozsahu, v jakém člověk není pro duševní poruchu, která není jen přechodná, schopen právně jednat, a vymezí rozsah, v jakém způsobilost člověka samostatně právně jednat omezil.¹⁶</i>
i) identifikační a kontaktní údaje zákonného zástupce pacienta, opatrovníka pacienta nebo další osoby oprávněné udělit souhlas za pacienta,	<i>Zákonné zastoupení i opatrovnictví je upraveno v občanském zákoníku (k tomu srov. § 457 a násl. občanského zákoníku). Zákonné zastoupení i opatrovnictví sleduje ochranu zájmů zastoupeného a naplňování jeho práv.</i> <i>Jak vyplývá již z názvu, zákonné zastoupení vzniká na základě zákona a je spjato pouze s ochranou zájmů nezletilých osob. Oproti tomu opatrovnictví vzniká na základě rozhodnutí soudu, který jmenuje opatrovníka zejména tomu, koho ve svéprávnosti omezil, tomu, o kom není známo, kde pobývá, neznámému člověku zúčastněnému při určitém právním jednání nebo tomu, jehož zdravotní stav mu působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv.</i> <i>V souvislosti s osobou zákonného zástupce nebo opatrovníka je případně odkázat na právo každého pacienta na:</i> <i>a) nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, je-li nezletilou osobou,</i> <i>b) nepřetržitou přítomnost opatrovníka, popřípadě osoby určené opatrovníkem, je-li osobou, jejíž svéprávnost je omezena tak, že není způsobilá posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí (dále jen „pacient s omezenou svéprávností“),¹⁷</i>

¹⁶ Podle § 56 a § 57 občanského zákoníku.

¹⁷ Tato práva vyplývají z § 28 odst. 3 písm. e) zákona o zdravotních službách.